Ч. 180 (14.429). Львів, середа 12. серпня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло". Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Четвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Гострий протест Ватикану проти масакри священиків і палення церков.

ЧИТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. ПАТ. „Оссерваторе Романо" пише: Апостольська Столиця не занедбала енергійно запротестувати проти варварських убивств священиків у Мадриді і Барсельоні, які не мають нічого спільного з політикою. Апостольська Столиця не могла інакше поступити в огляду на постійне нищення і палення церков, профанації гробів і тлінних останків померших. Всі чесні люди сподівалися, що мадридський уряд припинить жалюгідні ексцеси або бодай прилюдно висловить співчування в огляду на акцію богохульства і відмежується від справників, які відповідають за цю акцію.

До боротьби з большевизмом в Еспанії.

Протест найбільшого еспанського письменника фільософа М. де Унамуна.

ПАРИЖ, К. А. П. Французька преса живо обговорює заяву відомого еспанського письменника і фільософа Мігуеля де Унамуна, одного з найзавзятіших оборонців республиканського руху в Еспанії та оборонця демократичної системи. Унамуно у своїй заяві гостро осуджує все те, що тепер діється в його батьківщині. Обурюється, що гасла й ідеали, які ширили по упадку монархії завзяті демократи, до яких він сам належав, потоптав крайній радикалізм, що межує з анархією. Тепер іде про оборону західної цивілізації, яка є у великій небезпеці. **Не зважаючи на свій поважний вік заявляю, що стаю в ряди армії національної оборони проти офіційного большевизму. Повторяю, що треба рятувати християнську цивілізацію, якій загрожує заглада.**

По оголошенні цієї заяви від двох днів кружляє поголоска, що червона влада в кожній хвилині може арештувати старого фільософа і республиканина.

Мадрид мусить упасти.

АРМІЯ В РОЛІ ХІРУРГА.

ЛІССАБОНА, П.А.Т. Райтер. Ген. Франко, вожд еспанських повстанців, заявив, що на випадок перемоги повстанців, в Еспанії запанує корпораційний устрій на зразок Португалії, Італії та Німеччини. Армія відограє ролю хірурга, який хоче врятувати життя Еспанії. Військова диктатура буде так довго тревати, як це буде конечне.

МАДРИД УПАДЕ.

ПАРИЖ, 11. 8. ПАТ. Кореспондент Аваса розмовляв у Пампелюні з колишнім міністром справедливости в кабінеті Леру Рафаїлом Айступом. Він докладно подав, які провінції і міста є в руках повстанців, а які в руках урядових військ. Севілля, Кордоба і Маляга творять окремі фронти. Крім того є дві енкляви: урядова на захід від Овіедо і повстанців довкола Гранади. Звідкіля розпічнеться переможний наступ тяжко сказати, бо це військова тайна генералів Моля і Франка. На катальонськім фронті ген. Хіль Хусто старається вдержати свої позиції. На фронті провінції Кіюпускоа три кольони повстанчих військ мусять боротися з гірниками Астурії і на жаль з баскійцями. Міста Сан Себастіян не мусять здобути перед вирішною битвою. Війська під проводом ген. Понте боронять Сомосієрри і Гвадарами і вони виграють війну. На полудні кермує військом особисто ген. Франко. Він має найкраще військо. Після здобуття м. Бадахос Мадрид окружать з трьох боків. Якщо уряд ще тоді рішиться боронити столиці, на Мадрид наступатимуть з усіх боків і він мусить упасти. Генерали повстанців зроблять усе, щоб війна скінчилася з можливо найменшою кількістю жертв.

ЧЛЕНИ УРЯДУ ВТІКАЮТЬ З МАДРИДУ

СЕВІЛЛЯ, 11. 8. ПАТ. Ген. Кієпо де Лляно заявив: Сім міністрів мадридського уряду виїхало до Валенсії, щоб відплисти кораблем.

СТРІЛЯНИНА У МАДРИДІ.

ВАШИНГТОН, 11. 8. ПАТ. Державний департамент дістав відомости від шарже д' афер у Мадриді: Положення у столиці дуже грізне. Недалеко американської амбасади чути стрілянину. Останніх 20 американців виїхали до Валенсії, де всіли на корабель „Кінесі".

КОМУНІСТИ ВТІКАЮТЬ ДО ПОРТУГАЛІЇ.

ЛІССАБОНА, 11. 8. ПАТ. Літаки повстанців бомбардували вчора Бадахос. Між „червоною міліцією" вибухла паніка. Багато міліціянтів утікло до Португалії, де їх негайно роззброїли та інтернували. Радіостація Бургос повідомляє, що повстанці заняли м. Монтіхо між Меріда і Бадахос.

РОЗСТРІЛЯЛИ ТОВАРИША ПРЕЗ. АЗАНИ.

ПАРИЖ, 1. 8. ПАТ. Надійшли вістки, що червона міліція розстріляла у Мадриді колишнього міністра внутрішніх справ у двох перших републиканських урядах, Мігуеля Мавру, який був соціял-демократичним діячем і товаришем теперішнього през. Азани.

РОЗСТРІЛЯЛИ 4-ох АРГЕНТІНЦІВ

БУЕНОС АЙРЕС, 11. 8. ПАТ. Аргентинський уряд дістав вістку від свого амбасадора у Мадриді, що там розстріляли 4-ох громадян Аргентини. Проти цього амбасадор зголосив новий протест перед еспанським урядом

21 ЛІТАКІВ ДЛЯ ПОВСТАНЦІВ.

ТАНЖЕР, 11. 8. ПАТ. Штаб повстанчих військ потвердив вістку, що до Тетуану прилетіло вчора 21 літаків, підкреслюючи, що це еспанські апарати. У бюрах штабу запримітили кількох цивільних німців, а на вулицях міста багато вояків-тубильців. Всі прикордонні станиці вміцнено, ревізії загострено.

САН СЕБАСТІЯН БЕЗ ВОДИ.

БАЙОН, 11. 8. ПАТ. Потверджується вістка, що повстанці позбавили Сан Себастіян джерельної води

ОКУПАЦІЯ ПАЛАТИ ЕСПАНСЬКОЇ АМБАСАДИ.

РИМ, 11. 8. Увесь персонал еспанської амбасади при італійськім уряді з амбасадором де Сарсер подався до димісії. Тому мадридський уряд вислав до Риму як шарже д' афер дотеперішнього посла у Берліні де Агуінага. По приїзді до Риму де Агуінага не міг дістатися до палати амбасади, бо її обсадив персонал амбасади, який подався до димісії. Палату бережуть італійські карабінери.

НЕЧУВАНІ ЗВІРСТВА ЕСПАНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

БАРСЕЛЬОНА, 11. 8. ПАТ. На основі числа трупів, що їх привезли до трупарень поодиноких шпиталів, обчислюють, що еспанські комуністи розстріляли минулого тижня 300 своїх політичних противників.

ПАРИЖ, 11. 8. ПАТ. По битві під Константіяна, в якій повстанці розбили червону міліцію, комуністи перед своєю втечею замкнули в копальні 250 арештованих і вибухом динаміту засипали копальню, під звалищами якої згинули всі арештовані.

В м. Льора Дельорія повстанці знайшли на вулицях 187 убитих мужчин і жінок. Костели переповнені трупами розстріляних. У м. Бадахос розстріляла міліція 195 осіб

Трагедія меншин.

Як катальонці і баски попали під червоні прапори?

Львів, 11. серпня 1936.

Українське громадянство з оправданим несподуванням глядить на катальонців і басків, що у теперішній еспанській домашній війні проливають кров за „легальний", чи пак большевицький мадридський уряд. Не хочемо розглядати теоретичного питання, чи еспанські меншини мають обовязок підпорядковувати свої національні інтереси таким міжнародним, як оборона культурної християнської Европи перед комуністичним варварством. Призадумаймось тільки, чи шлях співпраці з комуною справді веде до здійснення їхніх національних ідеалів.

Що завело катальонських самостійників і навіть баскійських католиків під червоні прапори та чи вина лише по їхньому боці?

Кожний націоналізм змагає до того, щоб зробити державу якнайбільш внутрі суцільною. Колиж держава з огляду на свій національний склад виявляє сильні внутрішні розбіжности, націоналізм панівної нації всіми засобами намагається їх усунути — часто шляхом насильної, механічної нівеляції. За прикладами нам не далеко шукати. Так воно було і в Еспанії. Не диво, що супроти цього надії еспанських меншин звертались до більш ліберального центрового та лівого табору. У парляментарному устрою можливо зберігти конституційні вольности, а то й поширити їх, а проти „сильної руки" немає до кого відкликуватись. Крім того національна більшість має в диктатурі грізну зброю проти всяких відосередкових течій, проти яких демократія, при своєму традиційному лібералізмі та гуманности, не може уживати таких радикальних засобів.

Довгий час дійсність потверджувала такі міркування. Перша еспанська революція дала Катальонії автономію і видвигнула на денний порядок питання автономії для баскійських провінцій. Друга революція — якою слід уважати останні вибори, що дали більшість „людовому фронтові" і були початком теперішньої трагедії — воскресила катальонську автономію хоча в доволі скромних розмірах, які розчарували катальонських патріотів. Вона видвигнула теж знову справу автономного статуту баскійських провінцій і Галісії. Навпаки правиця кілько разів лише була при владі, приносила гнет меншині. Сумно згадують катальонці диктатуру Прімо де Ривери, якого первісно навіть підтримували. Диктатор, дарма, що сам „ge ite Catalonus, natione Espanus", зліквідував катальонську самоуправу т. зв. Манкомуніту". Так само, коли молода еспанська республика ввійшла на шлях стабілізації, коли верх взяла правиця, вернувся знову гострий централізаційний курс: баскійських націоналістів почали переслідувати, патріотично наставлені баскійські посадники попали до вязниці за те, що твердо обстоювали вольности своїх громад. Ще болючіше відчули „сильну руку" еспанської правиці катальонці. Коли автономний уряд Катальонії побачив, що в Мадриді до влади доходять пра·

ві, централістичні елементи, він пробував пірва- ли звязок з Еспанією революційним шляхом у жовтні 1934 р. Але еспанське військо відразу розбило дрібні, невишколені збройні сили Ка- тальонії. Автономний уряд попав до вязниці, диктаторську владу над Катальонією переняв еспанський генерал. З катальонської автономії не залишилося ні сліду.

Автор цих рядків мав у руках протест проти ліквідації катальонської автономії та реакції, що після того слідувала. Протест був підписа- ний катальонськими інтелектуалістами, друко- ваний шапірографом на скромненькому папері та ще більш скромно, несміливо зредагований. Ясна річ, що доля того протесту була подібна до долі всіх українських чи грузинських покли- ків „до культурного світу". Культурний світ має покищо багато інших клопотів і санкціонує всі малокультурні акти, якщо лиш стоїть за ними — сила.

Виходило, що від правої Еспанії нічого жда- ти іберійським меншинам, що консолідація Ес- панії виключає заспокоєння їхніх національних домагань; залишалася лише орієнтація на центр і на лівицю. На жаль, теперішній етап змагань еспанських меншин припадає на час, коли центр розлітається під натиском обох крайніх крил. Як потапаючий, що хапається бритви, звязали себе катальонці та баски з еспанською лівицею.

Катальонські кола зясовували собі, як небез- печний такий мезаліянс. Коли після смерти творця катальонської автономії полк. Масії, чу- жинці висловлювали співчуття знайомим ката- льонцям, могли почути такий погляд: „Без сум- ніву, Масія дуже заслужена людина, але най- більшу прислугу зробив він Каталонії вмираю- чи. Звязуючи катальонську національну справу з еспанським марксизмом, він занапастив її".

Майбутнє потвердило таку критичну оцінку. Лівиця, з якою звязали себе баски і катальонці, це не були колишні поміркowані соціялісти, льо- яльна „опозиція його маєстату", лише нинішній людовий фронт. Як і по інших краях, збан- крутований через свою шлункову безідейність соціялізм щораз сильніше орієнтувався на чер- воний Рим, а катальонці й баски воліклись за ним, доки не доволіклися в ряди „людової мі- лиції", що нині в огні та крови топить християн- ську Еспанію.

(гал.).

Пожад 80 літ

Люди й хліб у СССР.

По кампанії за збільшенням худоби прийшла кампанія за збільшенням людности. Цей порядок „кампаній" зовсім не значить, що хліборобство СССР дає досить збіжжа вже не тільки для насе- лення, а й для худоби. Зовсім ні, на хлібнім фрон- ті властиво без змін, але населенню суворо нака- зано множитись. За перервання вагітности загро- жують лікарям кари до 4 років вязниці. Зате за кожну сьому дитину жінка дістає 2000 руб. на- городи впродовж пяти років. Розвід утруднено: за перший платиться 100 руб. замість 3 руб., за дру- гий 300, за третій навіть 500 руб. Поважно збіль- шено аліменти, а ще більше кари за їх неплачен- ня. Видано силу силенну указів про поліпшення умовин пологу та плекання немовлят. А позатим „Ізв." повідомляють з Донбасу, що дітей робітни- ків у захоронках годують так зле, що батьки ма- сово забирають звідти дітей, хоч і самі очевидно їсти мають небагато. Тимчасом управа захоронки видає тисячі на уладжування большевицьких свят. А становище селянських дітей, як відомо, без порівнання гірше як робітничих.

Що збільшення населення СССР може відбу- ватися лише в парі зі зростом голоду, знають чу- дово й самі кремлівські можновладці. На конгресі трактористів у грудні минулого року Сталін між іншим казав: „Ми збираємо в цім році 5 і пів мі- лярдів пудів збіжжа. Цього року цілком вистар- чає, щоб прогодувати населення та поробити ре- зерви. В старі часи, перед революцією, наша кра- їна збирала 4—5 міліярдів пудів збіжжа. Чи цьо- го вистарчало, чи ні, це вже питання інше". Але колиб Сталін не був звичайним демагогом, він міг би легко обрахувати, що коли 5 міліярдів не ви- старчало на тодішнє населення, що мало 120 мі- лionів, то й на теперішнє з 160 міліонами душ 5 і пів міліярдів пуд. збіжжа може вистарчити ще менше. Оскільки совітські обчислення відповіда- ють дійсному станові, це вже звичайно питання інше. Скількість збіжжа в державі обчисляли, ко- ли воно було ще на полі, а про спосіб большевиць- ких жнив на Україні самі „Ізв." писали, що в о- бластях Дніпро-Петровській та Одеській, на Пів- нічнім Кавказі та в Азовсько-Чорноморськім Краю, як і в інших частинах України жнива пе- реведено дуже недбайливо, що частина скошеного збіжжа лишилась під дощем навіть неповязана. А коли уряд зажадав, щоб зерно постачали про- сто зпід молотілок, то колхозники віддавали його з 30, 40, а навіть 50 проц. сміття. Так писала со- вітська преса з початком серпня минулого року.

В цім році Сталін наказав зібрати що най- менше 7 до 8 міліярдів пудів збіжжа. І його на- певне зберуть... на папері.

А тимчасом між колхозами та окупаційною владою на Україні розпочалась знову запекла бо- ротьба за збіжжя. Московський уряд намагається витиснути з України можливо скорше й можливо більше збіжжа, а селяни бороняться, намагаючись затримати його можливо довше, а тим самим і мо- жливо більше. Колхозники ставляться до хлібо- робських машин дуже неохоче, коли тимчасом у- ряд виплатив моторно-тракторним стаціям в ми- нулім році 1.600.000.000 руб., а скільки виплатить в цім році, ще невідомо. „Ізвєстія" з 30. липня ц. р. пишуть: „Передусім треба зазначити невис- тарчальну якість жнив в багатьох краях та о- бластях. На Україні на останнім місці по роботі комбайнів стоять харківська та донецька область, де по обчисленнях до 20. липня припадає по 86 гект. на комбайн. Дуже зле справились також і курська область та Куйбишівський край.

Ріжниця між кількістю скошеного та вимо- лоченого збіжжа дуже велика, особливо на Укра- їні та на Північнім Кавказі. Україна наприклад викосила вже 12.214 тис. гект., а вимолочено збіж- жа лише з 4.435 тис. гект. Невдовільно переводять молочення також Казахстан, Білорусь, Курщина та Вороніжчина. Мале темпо молочення офіціяль- но пояснюють тим, що селяни виконують зле червневу постанову ЦК, яка наказує розпочинати молочення 3—5 днів після початку косовиці.

В численних районах не дбають про збір збіж- жа, як це доказують відомости, що в багатьох ви- падках на полі лишається незібраним 1,5 до 2 сотнарів збіжжа на гектар". З огляду на те, що в СССР навіть на Україні більше як 12 сотн. з гектару не збірають, можна бачити, які поправки треба буде поробити до совітських звітів про успіх жнив цього року.

Варто також звернути увагу на те, що вістки совітської преси про боротьбу селянства проти со- вітської влади походять майже виключно з земель поневолених націй — України, Білорусі, Півні- чного Кавказу, Казахстану і т. і. Московська влада намагається, як бачимо, витиснути збіжжа з се- лянства поневолених націй, найскорше й найбіль- ше. І в цій боротьбі гине поважна частина збіжжа, яке моглоб урятувати сотки тисяч населення від голоду. Зайвий раз соввлада дає доказ, що голод на землях поневолених націй триватиме доти, до- ки вони не увільняться з московської неволі.

М. Данько.

Швайцарія проти комуністів.

Світова боротьба поміж комунізмом та на- ціоналізмом, яка в деяких державах прийняла дуже гострі форми, помічається в останніх ча- сах і в тихій, культурній Швайцарії. Заколот, який комуністи вносять у громадське життя та засаднича відраза швайцарців до всяких дикта- тур, привели до того, що федеральний парля- мент приняв проект закону, який має постави- ти комуністичну партію поза законом. Як тіль- ки відповідний закон вступить в силу, комуні- сти мають бути видалені з усіх державних по- сад, а також позбавлені права учительської праці, навіть в приватних установах. Передбу- ваючи біду, більшість комуністів записується до соціялістів, що незабаром може зробити со- ціялістичну партію знову найдужчою у пар- ляменті.

З польської преси.

„ІКЦ у ролі спеца від Лемківщини і Нар. Дому.

„ІКЦ" знову шаліє. Нема дня, щоб не було одної-двох заміток чи статтей з грубезними наго- ловками, які нацьковують польське громадянство і уряд проти українців. Що діяти: пп. редактори „ІКЦ" належать до тої катеґорії джентельменів, які знають моральні гамульці тільки супроти сильних і вміють тільки сильним — коритися, а супроти слабих розперезані „во всю". Тимчасом українці не мають навіть стільки сили, що данціґський се- нат, якого редакція того зоольоґічного часопису мерщій перепросила, коли річ ішла про... ряту- вання дебіту. Там, де тій ґазеті не грозить втрата дебіту, там де вона може безкарно ображувати й виписувати останні нісенітниці, там „ІКЦ" недо- сяжний.

Недільне число „ІКЦ" дає на це пречистий доказ. Маємо в ньому аж дві квітки. Одна з них, це ціла стаття, з субтитулами, ілюстрацією (вид Сянока) і всією питомою тій ґазеті технічною бом- бастикою. Стаття має крикливий наголовок „Укра- їнська диверсія на Лемківщині". Якийсь Казі- мерж Павлевскі, який „вже давніше цікавився лемківськими справами", переповідає свою розмо- ву в потязі з якимось місцевим адміністраційним достойником. Та розмова гідна „ІКЦ" і його зве- личників і чудово свідчить про рівень лемківських адміністраторів. Отож товариш подорожі п. Пав- левського оповідає йому, які страхіття діються на Лемківщині: польські впливи не ширяться, зате „українська аґітація не припиняється". Тереном тієї „аґітації" стала Лемківщина від 1920 року:

„Спокійні лемки довідувалися раптом, що во- ни українці! Тож то був скандал!"

Сам п. Казімерж Павлевскі також заскочений тим „скандалом": „Як то — питається він — звідки тут українці? Адже лемки, згідно з етно- графічними дослідами наших етнографів, є плем'ям руских ґуралів, висуненим найдалі на захід."

У висліді розмови таких двох інтеліґентних подорожніх, які покликуються і на науку і на до- свід державної адміністрації, автор статті вкінці обурений: „у Польщі нема місця на диверсії." І т. д., і т. д., таких теревень на дві сторінки ґазети.

Цікаво, що сказалиб всі ті журіеркові спеці, як би так хтось виписав репортаж з подорожі з Шлеську чи зпосеред кашубів і викрикував [illegible] вовано: „який скандал — кашуби раптом до- зналися, що вони поляки!" Чому п. Павлевскі не обурюється на німців, що вони ведуть „німецьку аґітацію" напр. серед — баварців.

Таке саме „фахове" знання справи висказує львівський кореспондент „ІКЦ" п. (Х) у замітці „Чи Народній Дім стане твердинею войовничого українства?" Як на авторитетне джерело своїх ін- формацій покликується п. (Х) на комуністичну „Землю і Волю", що попала в паніку з уваги на можливість, що Народній Дім перестане бути твердинею москвофільського обскурантизму. Ко- респондент „ІКЦ" приймає за добру монету і ще підтримує такі арґументи, як — мовляв — що від- ібрання москвофілам Нар. Дому булоб „нарушен- ням права власности" та мобілізує „дійну польську опінію", щоб „польськими руками не будувати нової твердині войовничого українства..."

Яка безмежна безхарність, получена з ігнорацією! „Земля і Воля", москвофільсько-большевизуюча рептилька це достаточне джерело мудрости кореспондента, який на цій підставі обманює [illegible]

ську прилюдну опінію, що не орієнтується у справі. Чи не краще було обурюватися, що „польськими руками" кільканацять літ утримується твердиня москвофільства, що кільканацять літ український нарід позбавлений своєї власности, яка стала доменою малої клики, що використовує великий маєток для суто політичних цілей, які не мають нічого спільного ані з культурою, ані добром народу.

Коґрес східних студентів в Італії.

В Больонії, як повідомляє Офінор, відбувся під головуванням відомого вченого, королівського академіка проф. Формікі, перший конґрес студентів із Сходу. Відкриваючи конгрес, голова зазначив, що Італія через своє положення в Середземному морі все була мостом, який лучив Схід з Заходом, та що приязнь зі східними народами все була історичною місією Італії, місією, яка була тимчасово перервана, щоб тепер відродитися з новою силою. Ця традиція, перервана в часі упадку Італії, була відновлена особистою працею Мусолінія, який дбає про нав'язання тривких зв'язків з народами Сходу. Ці зв'язки мусять йти по лінії розповсюдження латинської культури та світової цивілізації і під таким кутом треба саме розглядати абісинську експедицію.

У конґресі взяли участь египтяни, китайці, араби, вірмени, сирійці, іранці, а також жиди з Палестини (на жаль українці не додумалися взяти участь у цій міжнародній манифестації) і дебати велися над необхідністю скористати з допомоги Італії для нав'язання постійного обміну культурними цінностями поміж Сходом та Заходом. Конґрес вислав привітальні телеграми з подякою за прийняття на адресу короля та Мусолінія. Подібні конгреси мають відбуватися що року і будуть правдоподібно притягати все нові народи.

Мексик перед фашистівським переворотом.

МЕКСИК, 11. 8. ПАТ. Кружляють чутки, що під впливом еспанських подій фашистівська орґанізація „золотих сорочок" приготовлює державний переворот. В її домівці найдено листу складок від закордонних промисловців. Лівиця орґанізує для оборони відділи робітничої міліції. Переворот мав би вибухнути під кінець серпня, тому на 15. ц. м. ґенеральна конфедерація праці плянує демонстраційний ґенеральний страйк.

—o—

Ґен. Ґамелєн виїхав до Польщі.

ПАРИЖ, 11. 8. ПАТ. Ґен. Ґамелен, шеф французького ген. штабу і заступник предсідника найвищої воєнної ради, відїхав до Варшави з двома старшинами.

Проти комунізму і партійництва.

Промова грецького диктатора.

АТЕНИ, 11. 8. У промові, виголошеній через радіо, премієр Метаксас заявив: Нарід повинен бути вдячний королеві за це, що проголошуючи диктатуру, увільнив Грецію від тиранії протидержавних елементів та партій, що обмежували волю народу. Треба приготовитися до жертв для добра батьківщини, щоб запевнити їй лад, та щасливе майбутнє і новий розцвіт грецькій культурі. Віримо в успіх і доведемо почате діло до кінця, ломлючи всякий спротив у зародку.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ.

АТЕНИ, 11. 8. ПАТ. Офіційно повідомляють, що від проголошення воєнного стану арештовано в Атенах 36-ох комуністів.

Доля учителів-заточенців.

У зв'язку з вступною статтею в „Ділі" (з 7. ц. м.) „За поправу долі учителів-заточенців", дістаємо зворушливого листа, в якому читаємо м. ін. таке:

„...Сердечно дякую за статтю поміщену в „Ділі" в обороні заточеного учительства, дякую тим більше, що Взаїмна Поміч Українського Вчительства такими справами перестала зовсім цікавитися. Читаючи статтю лекше тут стає чоловікові, бо в той спосіб відчуваємо, що наші брати-земляки не перестали уважати нас відрубаними від пня галузками, нікому до нічого непридатними. Гадаю, що таку глибоку вдячність за добре слово відчув і подумав кожний заточений учитель-українець.

Мене тут перенесли в 1933 р. без ніякого слідства та присуду, без ніякої дисциплінарки. Причиною перенесення було фактично те, що я не хотів удержувати товариських зносин з поліціянтами з місцевого постерунку. Зате вони доносили на мене неймовірні вигадки, наслідком чого треба було йти . . . . (пропускаємо місцевість з уваги на безпеку автора листа — прим. Ред.). Мене перенесли по 25-тьох роках служби і розлучили з родиною, з якою і досі не можу зійтись під одним дахом.

До тутешніх обставин ані в школі ані в громаді привикнути не можу. Діти тутешні зовсім інші ніж наші — мені годі зрозуміти їх душу. І яка з цього користь для виховної справи, коли українська дитина дістає польського вчителя (вчительку) який її не розуміє, а польська дитина — українського?!

Дуже прошу написати ще в „Ділі", щоб нам дали право святкувати наші свята, бо таке право мають і жовніри у війську і в'язні в тюрмах, а ми заточенці його не маємо. Нам вільно святкувати лише Великдень і Різдво, хоч польська конституція запевняє свобідне виконування релігійних практик для вірних католицьких обрядів.

Говориться, що Вз. П. У. В. вживає заходів, щоби заточенці могли вернутися на свою землю, але коли я спитав про це одного з наших діячів учителів, то почув відповідь, що старші віком учителі мусять вже вимирати на чужині, бо вони вже за старі, щоби вертатись. Просимо подумати, як заболіло в чоловіка серце, коли почув „не тратьте куме сили"...

ПЕТЕР ФАБРІЦІЮС

Ірхові рукавички.

— Я ще не бачила більше безсоромних мужчин на літнищі, як тепер! — заявила Марґарета, вигідно розложившись у лежаку. — Вони думають, що флірт належить до відпочинку, як свіже повітря, тепла вода в лазничці та є вставлений у ціну цілоденного удержання.

Вона лежала на бельконі своєї соняшної кімнати, біля подруги Марцелі. Марцеля слухала радо цієї цікавої теми, нащуривши очі за зеленими окулярами.

— Це ще дурниця — ділилася думками Марґарета — найгірше, що всі вони подібні до себе, як авта одної серії. На перший погляд здається, що всі вони мудрі, дотепні, елеґантні з доброю поведінкою і що мають найкращі знайомости. Говорять жінкам все однакові гарні словечка й імпонують їм бистротою думки, а заки ти на те прийдеш що все тільки блюф і обман, відпустка кінчиться, і ти провела ферії з нецікавим типом, до цього ще жонатим, який вичитав усі свої афоризми з Оскара Уальда.

По короткій надумі почала вона далі говорити.

— Іноді помагають нам дрібниці, тільки треба вміти їх використати. Одного разу я мала щастя зараз другого дня по приїзді згубити свою рукавичку.

— Щастя?

— Хвилинку уваги! За порадою готелевого портієра уложила я таке оголошення: „Вчора загублено білу, ірхову рукавичку по дорозі з корза до парку. Хто найшов би цю рукавичку, зволить ласкаво віддати її в портієра готелю „Вікторія".

Оце оголошення прибили на однім дереві в алеї. Ще того самого дня прийшов один молодий чоловік, що прочитав оголошення, перешукав докладно цілу дорогу і найшов рукавичку.

— Ах, зворушлива запопадливість!

— Ех, не знаєш ти людей! Чогож доказує ця запопадливість? Дрібничковости і педантерії. Він був напевно урядничиною в якімсь малім підприємстві. В кожнім разі — не для мене. За нецілу годину пізніше прийшов молодець ч. 2 і приніс мені рукавичку.

— Адже її вже найшов цей педант.

— Так. Але ч. 2 прочитав оголошення і прийшов до висновку, що це я сама спричинила згубу. Тому, що я припала йому до вподоби ще попереднього дня, рішився він по нараді з товаришами, використати нагоду познайомитися зі мною.

Отже він купив пару рукавичок і приніс мені одну.

— Чудесно! Мужчина з дотепом!

— В кожнім разі на цілу клясу ліпший від попереднього. Не дурний, бо не легко було впасти на думку, що це я сама є виновницею згуби. Думка, купити пару рукавичок доказує безсумнівну оригінальність, яку я в мужчин люблю. Вкінці міг рішитися на таку витрату, бо ірхові рукавички не такі дуже дорогі. Але...

— Якеж тут ще: але? — глипнула Марцеля цікаво з-поза зелених окулярів.

— Це „але" криється в тім, що він признався відразу до купівлі рукавичок. Він підчеркнув жертву, якої я не вимагала. Це ще нічого. Треба бути добрим психольоґом! Йому здавалося, що він відразу зацікавив мене своєю поведінкою і вміє відгадувати мої думки. А я не могла йому відразу виявити, що мені його плян подобається і я прийняла його холодно з іронічною усмішкою. Це його так розізлило, що він негайно згніваний попрощався. Я мала враження, що він хотів таким чином перевести на мені інвестицію капіталу. По кількох хвилинах прийшов третій.

— Отже ще один, що впав на думку купити рукавичку?

— Він намагався переконати мене, що він її знайшов. Але я ще не взяла на голову! Його попередник лишив мені праву рукавичку на столі, а цей новий приніс мені ліву, такої самої барви, форми, величини і крою. Цеж було ясне, що тамтой, коли йому не вдався експеримент, відступив у такій самій цілі другу рукавичку, можливо, що за винагородою. Бундючного панка, що хотів мене задивувати купленою ідеєю, викинула я за двері і заборонила йому і його приятелеві показуватись мені на очі. В такий спосіб я мала вже дві пари рукавичок. Ще добре не замкнулися двері, за третим, як прийшов четвертий. І він намагався мене переконати, що він знайшов рукавичку і що радіє щасливому випадкові, який позволив йому познайомитись зі мною і вручити привабливій власниці малу згубу. Відтак подав мені рукавичку щонайменше одно число меншу.

— Не до віри! — закликала Марцеля. — Стільки знахідників, і ніхто не припав тобі до вподоби?

— Останнього „знахідника" я задержала — сказала задумано Марґарета. — Я фліртувала з ним цілі ферії і не жалую цього.

— Адже ти кажеш, що він приніс тобі багато меншу рукавичку від твоєї?

Марґарета усміхнулась:

— Він мав те, чого іншим не доставало: Найвищий ступінь ввічливости супроти жінок та вміє відгадати жіночу сторону.

Переклав *Роман С-а.*

В тутешньому повіті чимало українців-учителів. Всі учительські родини, в яких чоловік і жінка є учителями, є розділені, себто чоловік працює в іншій школі, і жінка деінде, дарма, що в кожній школі є кілька етатів.

Істнує спеціяльний обіжник в міністерства освіти, щоби учительські родини розділені лучити. Тут про те не хочуть чути. Я в цій справі писав ю Взаїмної Помочі Українських Вчителів, але ще ніхто навіть не відписав мені: видно тамошні вельможі мають поважніші справи на голові..

З приводу Шематизму Лемківщини.

На днях появився у Львові друком „Шематизм греко-католицкого духовенства Апостольської Адміністрації Лемковщини 1936 р.". Мова його така сама як у „Вістей Апостольської Адміністрації Лемковщини".

Але цей шематизм, треба признати, є складений цікавіше від усіх дотеперішних шематизмів наших греко-католицьких епархій. Бо залишаючи на боці тенденційність у вступній статті „Короткий огляд історії Лемковщини", питому москвофільським кругам Апостольської Адміністрації Лемківщини, треба з признанням підкреслити спробу короткого історичного нарису кожної окремої лемківської парохії; певне, не всюди є вичерпані основно джерела й література, але вже зібрання вісток, що їх зберігла місцева народня традиція, принесе велику користь для майбутніх укладачів Українського Географічного Словника. Попри те є подані згадки про культурно-освітні й економічні установи в парохії та про те, які інтелігенти вийшли з неї; по змозі світлини церков, а навіть приходства.

Коли відмічуємо ці прикмети лемківського шематизму, то тільки з побажанням, щоби консисторії наших епархій подбали про видання своїх шематизмів з такими історично-географічними матеріялами для кожної парохії. Адже цим можна зацікавити кожного пароха більше його парохією, поглибити його духовий звязок з парохіянами. А мимоходом скажемо, що дотеперішні шематизми наших епархій не все подавали вірні дані навіть про чисельний стан своїх вірних у парохіях; нераз цілими роками чисельні дані якоїнебудь парохії у шематизмі не змінялися, хоча ніхто не може собі уявити, щоби люди в парохії не вмирали, ні не родилися. Хочемо вірити, що майбутні шематизми наших греко-католицьких епархій принесуть для кожної парохії цінний статистичний та історично-географічний матеріял; останній хоч, у таких розмірах, як це ми бачимо у лемківському шематизмі, виданому, на жаль, людьми неприхильними до національних змагань власного народу.

Д-р Мик. Андрусяк.

ВІСТИ З ОЛІМПІЯДИ.

МІКРОФОНИ НА ОЛІМПІЙСЬКІМ СТАДІОНІ.

У скляній кабіні, завішеній високо над залізобетонами головного олімпійського стадіону — блиснуло тричі світло. Це був старт. 30. липня почалися спеціяльні авдиції „Польського Радія" з Берліна.

Ще ніколи в життю ніхто з радіорепортерів не промовляв з такої студії. З висоти кільканадцяти метрів радіорепортери дивилися на чудесну сцену, яку творив олімпійський стадіон. Униву, на зеленому килимі майдану, окруженого червоним поясом, хоружі на команду похиляли прапори.

Кабіна, яку отримало на час Олімпіяди „Польське Радіо", чудесно надається для трансмісій, натомісць багато гірша, як студія. Капітальною новинкою, яку застосували німці при уладженню цих кабін, є мікрофони уміщені на довгій металевій рурці і завішені ніби на шкіряних поясах, які вдягає репортер. Це дає велику користь у тому, що репортер може обертатися на всі сторони, не боячися, що його голос буде звучати тихше або голосніше, так як це буває при звичайних мікрофонах. Крім цього в кожній кабіні міститься цілий сигналізаційний апарат до ампліфікаторні, що позволяє подавати команду про необхідність перелучення цих чи інших мікрофонів, уміщених у ріжних місцях на стадіоні.

Кільканадесять радіових репортерів майже всіх народів розгостилися в цих кабінах „Рундфунку" на олімпійському стадіоні. Дротами, або коротковильними стаціями їх слова ідуть до далеких, розсіяних майже по цілому світі, радіостацій, щоби врешті дійти до голосників і слухавок радіослухачів.

Радіорепортери обходять всі майдани, оглядають всі становища, дивляться, розмовляють, нотують. Здається, що Олімпіяда не моглаб без них обійтися.

Радіові репортери, так як і журналісти мали тяжку службу в часі гарячих олімпійських днів. Треба зясувати собі справу з величезних просторів Берліна, на яких розкидані ріжного роду спортові терени. Сам головний стадіон, званий „спортвим полем держави" міститься 15 км. від центра міста. Не близько також і до Грінав, де відбуваються водні змагання. Стадіон у дільниці Моабіт був місцем змагань копаного мяча, а знова інше місце було призначене для боксу і гімнастики. Врешті є окремий тор для автомобілевих змагань, на якому відбувся фінал маратонського маршу і змагань наколесників.

Німецьке Радіо вибудувало спеціяльно на час Олімпіяди бараки поруч із головним своїм будинком і примістило там штаб усіх радієвих олімпійських екіп. Змобілізовано кільканадесять авт зі всіх німецьких радіостацій, даючи в цей спосіб змогу поодиноким репортерам швидко переїздити з місця на місце.

Крім цього по Берліні, або по „олімпійськім селі" безупинно курсують трансмісійні вози, награваючи на кружки ріжні авдиції, призначені як для німецьких радіостацій, так і для закордонних.

Щойно тут у Берліні можна зясувати собі вагу, яку прикладають до радіофонії на Заході. Недаром міністер пропаганди Німеччини д-р Ґеббельс, промовляв на бенкеті для закордонної преси, радієвих справоздавців і інших гостей, обговорюючи значіння сучасних засобів інформації, застосував таку чергу: радіо, преса, фільма.

ОЛІМПІЙСЬКА ФАНФАРА

Всі вістки, трансмісії чи радіові репортажі, які надають з терену берлінської Олімпіяди, попереджує знана вже на цілому світі олімпійська фанфара композиції Павла Вінтера.

Про цю фанфару висловився композитор так: „Коли я виходив з товаришами на якусь лещетарську прогульку, завсіди звучала мені в ухах одна й та сама мельодія, яка мала для мене таку силу, що дозволяла мені перемагати найбільші перешкоди. Це явище повторювалося завсіди й при інших спортах. Тоді я рішився уняти цю мельодію у форму могутньої фанфари.

В цьому часі мінхенська радіостація проектувала скомпонування засадничої мельодії-сигналу, який би попереджував і закінчував всі відомості, надавані з зимової Олімпіяди в Ґарміш-Партенкірхен."

Мельодія, яка в тому часі народилася в творчій думці Павла Вінтера, зробилася пізніше олімпійською фанфарою.

Олімпійська фанфара складається з двох частин. Фанфара I. — є зовом до боротьби і гаслом до напруження всіх сил, фанфара II. — висловлює ніби увінчання перемоги і промінювання олімпійського духа на цілий світ.

Павло Вінтер каже таке про неї:

„Мистецтво росте з життя і набравши форми мусить до життя повернутись. Я скомпонував вже багато мельодій, однак ні при одній з них не відчував так, як при 19-тактовій олімпійській фанфарі могутнього і таємного сполучення мистецтва з життям і погоди з душею. Цю мельодію зрозуміли, як знавці, так і лаїки, в цей спосіб, як я її подумав, значить, як могутній зов збірного гасла до творчих сил життя".

ЩЕ ПРО ОЛІМПІЙСЬКИЙ БЕФШТИК.

Польський олімпійський комітет проголосив радієвий комунікат, в якім вияснює, що вістка про бефштик, що його буцімто зїв змагун Ноі перед бігом на 10 км. є неправдива. З того приводу польські часописи обурюються і пишуть, що ця заява є безосновна, бо всі добре знають, що Ноі поправді не перебіг останньої рунди, а в тім заява самого змагуна, який до всього признається, повинна бути міродатна

•

ОЛІМПІЙСЬКІ ВИСЛІДИ.

Плавання.

По легкоатлетичних змаганнях — всі цікавляться тепер плавацькими змаганнями. Тут грозить жовта небезпека; японці зуміли так далеко зайти в своїх уміло стях, що стали панами води.

Гінці 4 × 200 м.

Вже в передбігу гінців 4 × 200 м. японці осягнули новий світовий рекорд 8:56,1 с., поправляючи свій задній світовий старий рекорд на 2 сек.! 2) Німеччина, 3) Швеція, 4) Югославія, 5) Єгипет.

У другому передбігу перемогла Америка 9:10,4 с. 2) Мадярщина, 3) Англія, 4) Данія, 5) Польща.

У третьому: 1) Франція 9:21,7 с., 2) Канада, 3) Бразилія.

100 м. жінок.

У фіналі 100 м. жінок перемогла 1) Мастенбук (Гол.) 1:05,9 с., (рекорд). 2) Кемпбел (Ам.). 3) Арендт (Нім.).

Водний мяч

Уругвай — Голяндія 1:1.

Кошівка.

Польща — Латвія 28:23. Бразилія — Китай 32:14. Мексик — Єгипет 32:10. Чехословаччина — Німеччина 20:9. — Польща ввійшла до фіналу.

Змагання наколесників у бігу 100 км.

Наколесний біг на 100 км. розіграли змагуни в дуже швидкому темпі. Переміг француз Шарпентіє в часі 1 год. 33 м. 5 с.; 2) Ляпабі (Фр.) 2:33.05,1. 3) Ніегрельт (Швайц.) 2:33.05,4. 4) Шеллер (Нім.). 5) Голянд (Англ.). 6) Доргебрей (Іт.). У дружиновій клясифікації перемогла Франція 7 год. 39 м. 16,2 сек. (час перших трьох). 2) Швайцарія 7:39.02,1. 3) Бельгія 7:39.02,5. 4) Італія 5) Австрія.

У бігу тандемів на 2 км. перемогла Німеччина 2) Голяндія, 3) Франція, 4) Італія.

У бігу 1 км. на час переміг Ван Фліт (Гол.) 1:12 с., 2) Жоржет (Фр.), 3) Карш (Нім.).

Боксерські змагання.

У понеділок зачалися вже боксерські змагання. Вислідн такі:

Вага мухи: Накано (Яп.) переміг Савалятінена (Фін.) Берггензель (Норв.) Расля (Англ.).

Півсередня вага: Піттірі (Іт.) програв до ...мда (Мад.), Сувіо (Фін.) переміг Рікейна (Яп.).

Вага мухи: Собковяк (П.) знокавтував Кулера (Ав.).

Вага когута: Оркіз (Мекс.) переміг Ляхала (Кан.), а Барнес (Англ.) Долежаля (Ч.).

Півсередня вага: Кук (Австр.) переміг Пісарського (Пол.), Гусконен (Фін.) Анана (Півд. Афр.), Чортек (П.) переміг Боннета (Фр.).

Півтяжка вага: Гольм (Дан.) переміг Швайфорта (Австрія), Фок (Гол.) Вангюляна (Кит.), Гарлей (Ав.) Бреша (Швайц.)

Фінали важкоатлетичних змагань.

У фіналах грецько-римського дужання перемогли:

Вага когута: 1) Льорінц (Мад.), 2) Свенсон (Шв.), 3) Брендель (Нім.).

Вага пера: 1) Оркан (Тур.), 2) Рейні (Фін.), 3) Карлсон (Шв.).

Легка вага: 1) Йогансон (Шв.), 2) Швайкер (Нім.), 3) Пальотас (Мад.).

Півтяжка вага: 1) Кадік (Шв.), 2) Бретаге (Лотва), 3) Нео (Ест.).

Тяжка вага: 1) Палюсалю (Фін.), 2) Ниман (Шв.), 3) Горнфішер (Нім.).

Клясифікація по здобутим медалям виглядає ось так: 1) Швеція 11 т., 2) Фінляндія 7 т., 3) Естонія, 4) Німеччина, 5) і 6) Мадярщина й Туреччина, 7) і 8) Латвія і Чехословаччина.

Фінали парусових змагань.

Вісімки: 1) Німеччина, 2) Італія, 3) Швеція і Норвегія.

Шістки: 1) Швайцарія, 2) Норвегія.

Категорія „Стар": 1) Німеччина, 2) Швеція.

Олімпійські йольки: 1) Конггіген (Гол.), 2) Крогман

У загальній пунктації: 1) Німеччина 8 т. 2) Голяндія, 3) Швеція.

Копаний мяч.

Італія — Норвегія 3:0 в. о. Сензація! Хоч Перу перевонторить свій успіх, одначе в 30-хвилинній догривці перемогла Італія. Отже першою дружиною, що буде змагатися у фіналі, буде Італія.

Австрія у півфіналі.

Австрія — Перу 3:0 в. о. Сензація! Хоч Перу перемогло Австрію, про участь у дальших розгривках рішив... зелений столик. На змаганнях Австрія — Перу, що їх виграло Перу 4:2 частина американських глядачів вдерлася на грище і побила австрійського грача. Тому комітет рішив ці змагання уневажнити і визначив на понеділок повторення цих змагань. Одначе Перу не ставилось на грищі і суддя відсвистав воковер. Таким чином Польща грає з Австрією

——o——

З НАШИХ ЛІТНИЩ.

ТАТАРІВ.

Остання залізнича стація перед Ворохтою — це Татарів. Наші громадяни чогось сторонять від нього, дарма, що не тільки не поганіший він від інших літнищ у прославленій долині Прута, але — на мою думку — вибивається своєю мальовничістю на одно з перших місць у цій долині. Ніде мабуть не відчуваєте так маєстату гір, як саме в Татарові, де вони зовсім близько і тісно окружили всю оселю, здіймаючи свої залітнені верхи ген-ген високо, а буває теж доволі стрімко. Це справжні „верхи гір, що сягають зір“. Щоправда у горішній половині Татарова обабіч гостинця розсілись здебільша малоприналні жидівські доми і буди. Але коли підете у глибінь бічних доріг і доріжок, то зустрінете багато естетичних будинків і комфортових віль, що їх побудували посторонні, навіть із далекої Варшави.

Гуцулів у кітловині вже майже нема. Вони „сидять“ вище, на склонах гір, у скромненьких чи навіть бідолашних хатинах. У житті літнисього Татарова їхня роля така, як скрізь по літнищах, себто: чорна робота, служба, продаж молока і ягід... Тільки, здається, двох гуцулів залишилось зі своєю більшою власністю на долах: Михайлюк із його „Говерлею“ в жидівській аренді і Кафяк з його віллею, якої кімнати винаймає у власній управі. Решта гуцулів тільки згадує, що колись їх батькам належав увесь Татарів, у якому до часу, поки не збудували залізниць здовж Пруту, було всього дві жидівські родини... Сьогодні характер Татарова, так як і Яремча, Ямни й Микуличина, майже наскрізь жидівський. Поселилось у ньому багато жидівських родин на постійне, а в літньому сезоні вщерть заповняють його жидівські літники. Християнських літників у Татарові небагато і за ними вітхають нечисленні християнські власники віллй і пансіонів.

Коли вийдете на високу дорогу т. зв. Бощанку, що веться у половині гори Греблі, де ще найбільше гуцульських хат, розгортається перед вашими очима величава панорама цілої оселі з лискучою і крутою лентою Прута. Тоді збуваєте на все те, що лізе вам зблизька в очі чи бентежить ваші думки. Перш за все на те, що в долині Татарова нашого вже небагато: деревляна церковця при битому шляху, в якій ворохтянський парох править у неділю раннім ранком Службу Божу для гуцулів, зараз побіч гарна (найкраща в Татарові) крамниця станиславівського О.С.У. Кооператив і недалеко овочарня приватника-українця Малкуша. Ось і все. Слід зазначити, що обі українські крамниці — приватна і кооперативна — ведені вміло, а через те мають дуже численну клієнтелю. Зате нема в Татарові ніякої культурно-освітньої установи (читальня фактично неділяльна). Нечисленні поляки мають і випозичальню книжок Т.Ш.Л. і „Зайонзек стшелецкі“, тощо. Очевидно, є і гарний косцюлок, постійно відчинений також у будні для вірних.

З Татарова до Ворохти недалеко. Залізницею 10 хвилин їзди, а пішки вигідним гостинцем яка година. В долину близько є стація Женець (7 хвилин їзди), звідкіль розходяться туристичні шляхи на Хомяк і на Синяк. Взагалі з Татарова легко доступні всі найкращі гірські партії. Однак треба зазначити, що дирекція залізниць дуже недотепно складає розклади їзди: останній потяг у будні їде в долину в 6. годині вечором. Туристи, яким доведеться зійти пізніше з гір до залізничої стації (а це часто трапляється) не можуть користати вже цього дня з залізничої комунікації і мусять платити дорожкий нічліг. До речі — такий нічліг найти не було легко в цьому сезоні ані в Ворохті, ані в Татарові. Нам самим довелось бути бездомними, хоч гроші були в кишені. Близько тиждень чекали ми в схоронищі Т. Т. у Зарослюку під Говерлею, поки вільна буде замовлена кімната в Татарові...

Наприкінці згадаємо ще дещо про назву Татарів. Оповів нам про неї гуцул Петро Гундяк, що — не вважаючи на його 80 літ — міцний ще і бадьорий. Зустрінули ми його в неділю на дорозі, коли вертався з церкви. Запитались м. ін. про походження назви Татарів, оповів нам ось-що: Колись жив тут сильний загін татарів. Мав він свій табор у лісі д' горі річки Татарівчик (тут вказав він рукою на просмик між Ягодиною і Стрімкою, куди пливе ця річка). Було раз так, що ввесь загін кудись пігнався. Тоді наші люди постановили їх підступом вибити, бо зброї не мали. Вони „слабили ліс“ (себто попідрізували пні дерев). Коли татари повернулись — пустили гуцули нічю на них дерева, що відтак одні других валили, вбиваючи татарів. Цим способом позбулись раз на все озброєних чужинців. Залишилась тільки назва. Але на зміну татарам прийшов інший нарід зі сходу, який дав себе і дається взнаки місцевій гуцулії не гірше татар.

В. Н—вич.

Еміґраційні справи.

В СПРАВІ ЛЕҐАЛІЗАЦІЇ СВІДОЦТВ МОРАЛЬНОСТИ

Еміграційний Синдикат подав до відома інтересованих, що бразилійська влада вимагає, щоби особи, які хотять виїхати до Бразилії на виклик від свояків, мали посвідку, що ніколи не виступали проти уряду, ані проти суспільного ладу та не є з переконання комуністи. За таке свідоцтво моральности повинні заінтересовані клопотати через Еміграційний Синдикат, а не вносити прохань до бразилійського консуляту. Бразилійський консулят залегалізує таке свідоцтво моральности щойно тоді, коли документ той буде посвідчений польською владою до Міністерства Загряничних справ включно. Легалізування у бразилійськім консуляті коштує 21 зол., кошт посвідки польської влади відповідає нормальним стемпловим оплатам.

Залегалізований бразилійським консулятом документ треба післати до кревняків у Бразилії для перекладення на португальську мову, що коштує там около 10 зол.

ОПАКУВАННЯ БАҐАЖУ ДО КАНАДИ.

Канадійський департамент хліборобства видав розпорядок, що забороняє ввозити товари і багаж, опаковані у старе полотно або вживані мішки. Емігранти мусять безоглядно пристосуватися до цього розпорядку. Найкраще пакувати багаж у коші й скрині, колиж багаж зашитий у полотно або мішки, то мусять вони бути нові й невживані.

ГЛЯДАННЯ.

Ґенеральний консулят в Ліль звернувся до міністерства суспільної опіки з проханням, щоби віднайти Романа Стахуру, уродженого 27. II. 1902 р. в Коморові, що жив в останніх часах у Франції. Він виїхав мабуть до Польщі, а консулят шукає його в справі випадкової ренти. (Хто знав би його теперішню адресу, зволить її подати до Еміграційного Синдикату у Львові вул. Вишневецьких 4)

„Трибуна Роботніча“ проти українських робітників.

Львівський тижневик „Трибуна Роботніча“, ніби орган ППС (видавець п. Щирек), фактично трибуна большевизуючих польських пропаґаторів „молодого фронту“, у числі з 9. ц. м., у замітці під крикливим заголовком „Перестерігаємо робітничу клясу“, „остерігає“ українське робітництво Львова у звязку з появою летючки, підписаної організаційним комітетом, що склався з членів довголітнього українського робітничого товариства „Сила“ у Львові. Наводжу уривки тої „перестороги“:

„Український фашизм, якого джерелом є шовіністичне УНДО відоме зі своєї діяльности на публичному терені з заключування різного рода умов коштом українського робітника і селянина, кидає свої зрадницькі сіти на клясові робітничі організації, бажаючи розбити єдність пролетаріяту та ослабити сили організованих робітників“... І дальше: „Хочемо виказати факти, що українське обшарництво, клир, і капіталістичні сфери слушно лякаючись хвиль зростаючої робітничої єдности, хотять проїхатись на націоналістичному коники та тою самою дорогою, що ендецькі блазни, розсадити робітничу силу“... Після таких безличних фраз, пп. з „Трибуни Роботнічой“, ідуть звичайні погрози супроти „панів зі „Сили“, щоби на власних костях не пізнали силу львівського робітника“.

Здається, що досить тих трьох уривків, щоб орієнтуватися з ким тут діло.

Загально відомо, що український робітник у Львові живе серед жахливих моральних і матеріяльних злиднів. Відомо, що ніхто інший, тільки польський робітник цькує та доносить працедавцеві, що той і той, це „русін“ — „гайдамака“. Український робітник мусить противставитись безупинному натискові, який іде на нього, щоб він змінив обряд чи вписався до стшельца. Коли взяти під увагу, що той натиск ведеться такими засобами, як вічні погрози викинути опірного на вулицю з праці чи з помешкання у сутеринах (конче мусить залягати з комірним!), боротьба українського робітника за збереження свого національного „я“ серед польського середовища, межує зі справжнім геройством. І саме цієї відпорности нашого робітника ніяк не може стерпіти большевицька „Трибуна Роботніча“.

Гурток самозванчих вожаків страшить нашого робітника українським фашизмом, „обшарниками“ (де вони у нас?!), клиром і буржуазією і піниться на саму думку, що український робітник у Львові може відмовитись іти на шнурку польсько-жидівської демагогії.

Тимчасом українське робітництво Львова обєднане від 10-ох літ у загальній Організації українців м. Львова та у станових товариствах „Сила“ і „Воля“. (На жаль не змогло воно скласти включно з ремісництвом своїх цехових організацій, бо у цьому саме ніхто не стояв на перешкоді, як польські ремісники та робітники.). Коли тепер „Трибуна Роботніча“ дозволяє собі погрожувати фізичним терором, то це повинно викликати зовсім протилежний ефект, ніж його бажають собі польсько-жидівські большевики: це повинно спонукати всіх українських робітників солідарно й масово обєднуватись у власних, українських організаціях, які не підлягають чужинецьким диктатам.

А. Д.

Катальонія в руках анархістів.

ПАРИЖ, 11. 8. ПАТ. З Барсельони надійшли вістки, що відносини між соціялістами та комуністами з одного боку та анархістами з другого боку постійно загострюються. Побоюючись анархістів цивільна гвардія дістала приказ розброювати по менших містах, де це легше перевести, озброєні відділи анархістів. У відповідь на цей приказ анархістично-синдикалістична організація та іберійська анархістична організація видали такий наказ своїм відділам: „Стріляйте до кожного, хто хотів би вас розброїти“. Виявилось, що анархістів годі тепер розброїти, бо вони є найсильнішою політичною групою. Радіостація у Севіллі повідомляє, що катальонський уряд безсильний і не може вдержати ладу. Від хвилини озброєння червоної міліції у Барсельоні розстріляли 300 священиків.

ПОВСТАНЦІ ЗДОБУЛИ ПРОВІНЦІЮ САНТАНДЕР.

ЛІСАБОНА, 1. 8. ПАТ. Повстанці здобули місто і провінцію Сантандер.

ПОВСТАНЦІ МОБІЛІЗУЮТЬ РЕЗЕРВІСТІВ.

БУРҐОС, 11. 8. ПАТ. Голова правлячого комітету повстанців ген. Кабанеляс оголосив відозву про мобілізацію резервістів із 1933, 1934 і 1935 р. Від обовязку ставитися звільнені робітники, заняті в установах, звязаних із обороною. Хто не ставиться, відповідатиме за те згідно з військ. законами.

Слово „українець“ прогнане з проповіди?!

Дістаємо такого листа:

Мандруючи по околицях долини Прута зайшов я 2. ц. м. під вечір до Підлісневе, недалеко Микуличина, бажаючи відвідати знайомих. Біля крамниці Бойка довідався я, що незабаром зійде з гори процесія і що закопуватимуть памятковий хрест з приводу закінчення місії. І справді — швидко завважив я великий гурт людей з хоругвами, що співаючи сходив до залізничої станції. Посередині походу несли гуцули на кремезних раменах величезний хрест, що мав станути недалеко при дорозі. Картина була дійсно гарна, особливо коли процесія дійшла до місця призначення, коли увесь ріст поставлено заквітчаний і прикрашений хрест, коли барвиста юрба обступила в горіючими свічками духовників-місіонарів, прислуховуючись уважно до релігійного навчання. Зокрема незабутньою була сцена присяги, що гуцули не слухатимуть підшептів сектярів і сцена палення книг суботників (у Підлісневі поширилась міцно секта суботників і з цього приводу відбувалась місія). Все було гарне, зворушливе і мальовниче на тлі вечірнього неба і високих гірських масивів. Та проте вислухавши уважно проповіди місіонара-редемпториста, питали ми себе: невже це правильний шлях виховання мас — оминати старанно назви українець і український, заступаючи це скрізь назвами: ми і наші (працювали були недавно на цю тему думки д-ра Бавиляка в „Ділі“!), як теж говорити народові, що „своєї батьківщини“ нема на землі, вона — „вона — є в небі?“ А таке було в проповіді о. місіонаря, що зрештою була гарна думками і способом виголошення.

В. Н-вич.

Нова зміна в мадридському уряді.

ПАРИЖ, 11. 8. ПАТ. Португальському радіоклюбові вдалося схопити вістку про димісію мадридського уряду під проводом прем. Хіраля. На чолі нового еспанського уряду станув провідник поміркованих соціялістів, колишній міністер публичних робіт Індалесіо Прієто.

ПОВСТАНЦІ ЗАНЯЛИ ПРОВІНЦІЮ ЕСТРЕМАДУРУ.

ГЕНДАЕ, 11. 8. ПАТ. Радіостація в Бурґос звідомляє, що повстанці заняли всю провінцію Естремадура.

НАСТУП ПОВСТАНЦІВ У ПІВНІЧНІЙ ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, 11. 8. ПАТ. Війська повстанців почали нині наступ у провінції Кіюпускоа, щоб заволодіти кількома місцевостями на височині недалеко Іруну, які мають велике стратеґічне значіння, пануючи над шосою Ірун — Сан Себастіян. Урядові війська покинули м. Тольосу та обсадили довколичні гори, які панують над околицею. Згідно з інформаціями команди повстанців урядові війська задумують втягнути повстанців до Тольоси, щоб звести з ними бій. Тольоса віддалена 26 км. від Сан Себастіян, де панує спокій. Населення позбавлене води і черпає її з криниць.

ЗІСТРІЛИЛИ УРЯДОВИЙ ЛІТАК.

ЛІСБОНА, 11. 8. ПАТ. Генерал Кейпо де Ляно повідомив через радіо, що в Пуерто де Леон зістрілили урядовий літак. Урядові літаки бомбардували Альгамбру у Ґренаді. Скинули 17 бомб, із яких вибухла лише частина, тому заподіяні шкоди незначні.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ ПІД ОБСТРІЛОМ ЛІТАКІВ.

У північно-еспанській пристані Більбао, яка є в руках військ мадридського уряду, дійшло до мячевих змагань між залогою британського контрторпедовця і змагунами баскійського спортового союзу. Підчас змагань появились над містом літаки повстанців, які крім летючок скинули три бомби. Тому змагання перервали.

ВБИЛИ ГОЛОВУ КАТОЛ. РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

БУРҐОС, 11. 8. ПАТ. Кажуть тут, що провідника католицьких робітничих організацій Діняса Мадаріяґу вбили комуністи.

ПЕРШИЙ СОВІТСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ В ЕСПАНІЇ.

БАРСЕЛЬОНА, 11. 8. ПАТ. Приїхав тут перший кореспондент совітської преси в Еспанії Михайло Кольцов, письменник і фейлетоніст „Правди“.

ПЕРЕД ЗВОРОТОМ В АФЕРІ ПАРИЛЕВІЧОВОЇ

В суботу і в понеділок у Кракові влада переведа ревізії у звязку з аферою Парилевічової в бюрах і помешканнях кількох осіб, які займають відповідальні становища. Висліди слідства тримають у тайні. Як запевняють, у справі Парилевічової дійшло до сензаційного звороту. Нових вияснень слід сподіватися у найближчому часі.

—o—

РІБЕНТРОП НІМЕЦЬКИМ АМБАСАДОРОМ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 11. 8. ПАТ. Райтер повідомляє з Берліна, що фон Рібентроп призначений німецьким амбасадором у Льондоні.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У всіх італійських громадах вмурують 18. листопада ц. р. пропамятні таблиці з датами початку і кінця санкцій.

Американський президент Рузвельт радив з державним секретарем маринарки та адміралом Стендлі, чи не вислати би знову на європейські води американської ескадри.

Манджурія і Монголія відновлюють 20. ц. м. переговори у справі ліквідації граничних конфліктів.

НОВИНКИ.

— **Українські діти** пишуть тільки українськими ручками марки „Т-У-Р“ — виробляє ... Кінасевич, Львів, Личаківська 98. 2488 1-...

— **Черче—Живець.** Найдешевше і найкраще лікування затяжних недуг: гіхту, ревматизму, ісхіясу, шлункових, ниркових, злої переміни матерії і жіночих — в осінному сезоні, що триває від 20. серпня до 10. жовтня. Ціни утримання і купелів мінімальні. 2484 2-...

— **З Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові** повідомляють нас, що конференція Прихильників Охорони Природи відбудеться в днях 16-... серпня в Осмолоді і на Заповіднику.

— **Ґен. секретар УНДО** посол Володимир Целевич розпочав з днем 10. серпня ц. р. кількатижневу відпустку. Заступає його посол Дмитро Великанович.

— **Нові назви вулиць у Львові.** Львівський магістрат надав нові назви кільканадцятьом вулицям Великого Львова. Є це переважно прізвища оборонців Львова та інших осіб, що заслужилися для польськости міста. Отже маємо вулиці майора Татара-Тшесньовського, майора Альфонса Флешара, полк. Свядовського, ґен. Тадея Розвадовського, пор. Йос. Мазановського, ... Наймана, майора Ідзіковського й інших. Про якусь українську назву вулиці не було навіть бесіди, хоча українці творять пяту частину мешканців міста.

— **Позбавлені адвокатської практики.** Львівська адвокатська палата позбавила права практики д-ра Гута Розенблята і д-ра Франца Баруха, адвокатів з Перемишля та адвокатського апліканта Йосифа Ценґебота зі Стрия.

о. О. ПРИСТАЙ. 75

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Зрештою дітвора поводилася в кіновій салі перед виставою таксамо, як старші. Розуміється, була трохи свобідніша й голосніша, але багато культурніша, ніж я уявляв собі. З досвіду знав я такі річні паробхіяльні мітинги, де було багато більше храпливого крику старших і дозрілих людей, ніж ось тут між цими малими американськими дітьми.

Як почалася вистава, залунав салею веселий крик і рясні оплески дитячих рук. По кількох реклямових оголошеннях, зявився на екрані напис „Перегони псів“, а за хвилинку показались два великі та стрункі гончі пси. Дитина й собака, цеж від віків два щирі й невідступні приятелі. Тому й не диво, що тисяча пар дитячих рук сплеснула з радости так сердечно, мов би залопотіло стадо нагло сполоханих голубів. Дітвора побачила на екрані своїх приятелів забави!

По кількох хвилинах висвітлювали другий образ, якто давно померлий президент Теодор Рузвелт[1]) вертався з своїм сином Ґермітом з полювання на тигрів та інших небезпечних звірів в африканських джунґлях. Діти ще рясніше почали плескати в долоні.

У третьому образі була подія з якоїсь американської дитячої казки про піратів — морських розбійників. Пірати захопили на свій корабель одного молодого хлопця і хотіли вже його втопити, побоюючись, щоб він не зрадив перед владою їх злочинів. На тім самім кораблі був другий юнак, як показалося, шкільний товариш того зловленого та засудженого на смерть. Пізнавшись, друзі розповіли собі, яким чином опинилися вони на розбійничому кораблі, та яка доля чекала кожного з них. Капітан корабля, тобто ватажок піратів, не знав, що один з його підвладних є приятель схопленого та закованого в кайдани юнака. Цей пірат визволив засудженого на смерть. Перемогу доброго над злим прийняли діти з великим задоволенням і щиро її оплескували.

На четвертому образі показалася американська Свобода, знана символічна монументальна статуя у Ню Йорку з написом: „А що за нею?!“ Дітвора, як одна, схопилась з місць і зняла такий крик, що я мусів заткати собі вуха. Оплескам, тупанню ніг й свистові не було кінця, з якою дитячою радістю витала американська молодь символ Свободи. А мені це давало багато до думання.

Врешті прийшов на чергу останній образ, що мав забарвлення соціяльного роману. Нюйоркський пшеничний маґнат себто великий торговець пшеницею, хотів визискати фармерів на далекому американськім Заході. Він намагався всякими штучками приневолити їх, щоб продали йому свою працю — збіжжя по такій ціні, що її він сам накинув їм. Фармери старалися знову дістати належну ціну, що оплатилаб їх працю. І в цім тлі прийшло до боротьби. Відбувалися один за другим фармерські мітинги, де фармери радились, як їм обстоювати свої інтереси. Але пшеничний маґнат не дармував. Він був „тяжким“ удільовцем-акціонером усіх тамошніх банків і мав широкі впливи та змогу подбати про те, щоб жадний банк не дав фармерам потрібної їм на жнива позички.

В цій бізнесовій боротьбі зявилося двоє молодих людей, а саме син того маґната, син з ліберальними поглядами й дочка предсідника фармерського комітету. Вони залюбились і через них прийшло згодом й порозуміння між фармерами і пшеничним маґнатом та до вінчання любленої пари.

Ця соціяльно-економічна гра була гарна й повчальна, хоч може за тяжка для дітей. Однак вони зацікавилися нею і завжди ставали по стороні покривджених, не жалуючи їм оплесків, та голосно обурювалися на спричинників кривди. Захланному пшеничному маґнатові не щадили окликів: Шейм! Давн уісз гім![2]) За ввесь час вистави в кіні я вже більше по нім не міг я обігнатися від настирливих і прикрих рефлексій. Хоч сидів я в кіні серед дітей в Америці, дивився і стежив за образами на екрані, та слухав і чув сміх, дитячі вигуки радости або обурення, проте своїм духом летів я за море в рідні сторони — між любу українську дітвору. Передімною виринали ті маленькі українські гусі, пастухи худоби, погоничі при оранні й ті, часто голодні 8-літні робітники при поленні, сінокосах і т. п. Тих, що рабами на рідній землі калічать собі дитячі ноги по колючій стерні й сіножаті, що їх у школі калічать чужі виховники-вчителі, примушуючи нехтувати рідною мовою і вчитись чужих та про чужу славу, відрікаючись власної славної минувшини, тих маленьких, а вже таких безталанних, правдивих мучеників порівнював я з немохіть із свобідною американською дітворою, що в життєрадісній безжурности виростає на самопевних і свідомих громадян. (Далі буде)

[1]) Він був президентом від 1901. до 1909 р., а помер в 1919 р.

[2]) Shame! Dawn with him — Ганьба! Долів з ним!

— **З причини поганої погоди** Маркіянове Свято на Білій Горі, заповіджене на 9. ц. м., не відбулося. Його відложено невідклично на неділю, 16. серпня ц. р.

— **Сконфіскували міліон зол.** Девізова комісія одержує безвпинно звіти від надграничних митних станиць про конфіскату чужих валют, які пробували перевезти пасажири. Від часу встановлення митної контролі, т. зн. від 26. квітня ц. р. сконфісковано польської і чужої валюти на поверх міліон зол. У звязку з тим ведуться карні доходження проти 200 осіб за нарушення девізових приписів.

— **Страйк будівельних робітників у Тернополі.** Після недавного страйку цегольняних робітників, що скінчився підвишкою платень, застрайкували 8. ц. м. в Тернополі будівельні робітники. Припинено працю по всіх більших і менших будовах. Декуди приневолено робітників залишити роботу. Позатим усюди панує спокій.

— **Нещасливий попис.** В Тернополі відбувся в днях 8. і 9. ц. м. попис пожежних дружин на обоснях, де побудовано спеціяльні будівлі. На одній з них, триповерховій стався нещасливий випадок. Пожежник, привязаний линвою до пояса, обірвався на височині другого поверху і впавши на землю, зломив собі хребетний стовб. На другий день він помер.

— **Кари за самосуд.** В апеляційному суді у Львові відбулася розправа проти Стефана Грициняка і тов. з Керниці пов. Львів, засуджених окружним судом на ріжні кари вязниці за намагане вбивство Теодора Баса, якому закидували конфіденціональну службу в поліції. Напасники заатакували з палками і ножами, завдаючи йому 17 ран. Трибунал затвердив кару 3-літньої вязниці, вимірену Грициняковi, а іншим обнизив кари на основі амнестії.

— **Львівська хроніка.** Перед городським судом станув 25-літній Михайло Луців із Замарстинова, що вимантив від служниці Антонини Пікуляк 415 зол., обіцюючи з нею оженитись. — Самовбивницею, що згинула під колесами потягу на Клепарові під Львовом, показалася 23-літня служниця Анна Біловус, родом із Маличкович Вел. пов. Городок. В останніх часах вона була без заняття й жила в нужді.

— **Невже чогось навчаться.** До бобрецького повіту приїхали два доценти рільного виділу берлінського університету, Йоахім Вігон і Рольф Берг, щоб оглянути господарські уладження в повіті.

— **Подружа трагедія.** В Луці пов. Городенка Михайло Целевич в погоні за жінкою, яка втікла від нього, впав до дому Дмитра Загрійчука, і намовляв її, щоби вернулася до дому. Коли вона відмовилась, він добув багнет і кількома ударами в плечі і груди положив її трупом. Целевича арештовано.

— **Стрільно зі світової війни.** В Підгородю пов. Снятин кількоро дітей знайшло в корчах артилерійське стрільно з часів світової війни. Діти вложили його до запаленої ватри, а 13-літній Іван Снігура ще й штовхав його зі всіх боків. Тоді стрільно вибухло, а його відломки розірвали йому черево. Снігур згинув на місці.

— **Судові містерії.** З Вильна повідомляють, що спеціяльна міністерська комісія досліджує справи тамошніх судів, окружного й апеляційного. Досі переслухано 22 суддів і прокураторів. Переслухання і слідство тревають дальше.

— **Краєва хроніка.** В Косівщині арештовано Станислава Зомбка, що представляючись за лікаря, видурював від людей гроші. — В Новім Селі пов. Жидачів Вацлав Вайс зробив при помочі Фр. Петрука засідку на Адольфа Кестлера, що удержував зносини з його жінкою, й заколов його ножем на смерть. — До Криворівні пов. Косів прибула компанія саперів, щоби будувати міст на Буківці. — В Станиславові підрізав собі горло емеритований залізничник Севастіян Слободян, не могучи з ріднею вижити з місячної пенсії 18 зол. — В Яворові пов. Косів 44-літній Михайло Столащук убив ножем 58-літнього сусіда Лукима Павлика підчас спору за керницю. — У Стрию застрілився під вікном своєї любки Роман Шуховський, підреферендар зі Львова. — В Купичвах пов. Жовква обікрали церкву й кооперативу. — В Мостах Великих згоріли три доми, власність д-ра Тірка, Ізр. Чайковського і Мойсея Баума. — В Деревні пов. Жовква арештовано Івана Когута, що постріляв свого брата. — Учень VII. кл. стрийської гімназії Ришард Краль вирятував Маріяна Брика, Ванду Кульчицьку і Ванду Баран, що тонули підчас купелі в ріці Стрий.

— **Бузьки відлітають.** З Катовиць повідомляють, що зі Шлеська відлетіли масово бузьки на полудне. Місцеве населення пояснює передчасний відлет бузьків можливістю вчасної зими(?).

— **Видержавив жінку.** До судової відповідальности у Варшаві потягнули зредукованого урядовця Станислава В. за те, що видержавив свою жінку товаришеві. Оба підписали умову, якою збідпілий чоловік видержавив на означений час свому багатшому товаришеві свою жінку за 200 зол. готівкою і 300 зол. векслями. До спору прийшло, коли Станислав В. упімнувся за сплату векслів. Тоді державець повідомив поліцію і Станислава В. потягнено до карної відповідальности.

— **Загадочна смерть урядовця.** Жінка міністерського урядовця Рачинського у Варшаві повідомила свого часу поліцію, що її чоловік відобрав собі життя. Одначе після похорону Рачинського влада дістала довірочне повідомлення, що його вбито. Переведено ексгумацію тіла й секція виказала справді, що Рачинський згинув насильною смертю. На днях арештували Рачинську під закидом, що вона вбила свого чоловіка.

— **Вибух петарди під вязницею.** Під будинком судової вязниці в Мисловицях вибухла в ночі петарда і вирвала із завісів браму та ушкодила мур. Крім того вилетіли всі шиби у вязничному й судовому будинку. Здогадуються, що є це діло комуністів, які хотіли задемонструвати проти вязнення комуністичних діячів. У звязку з тим арештовано кілька осіб.

— **Міжнародній курс публичної гігієни** в Празі організує союз чехословацьких шпиталів від 29. серпня до 6. вересня ц. р. Викладатимуть визначні представники чехословацького й закордонного світа. Учасники курсу звідають чехословацькі лікувальні і кліматичні місцевости, більші шпиталі, медичні установи і т. п.

— **Японці проти латинки.** Японський уряд відкинув проєкт латинізації японського письма, яку приготовила спеціяльна комісія а предложив міністер освіти. Нема ніяких виглядів, щоби цей проєкт перейшов, бо не тільки члени уряду, але й вся преса та публична опінія поставились до нього неприхильно.

— **Краще пізно ніж ніколи.** Відома російська анархістка Ема Гольдман, знана українцям через свою ролю в процесі Шварцбарта, коли вона робила агітацію в лівих колах на користь большевиків і проти українців, виступила, як повідомляє Офінор, в американській пресі з протибольшевицькими ревеляціями. В низці статтей авторка доказує те, що є давно відомо кожному, а саме, що большевики обдурили весь світ, що вони є імперіялісти та ніякі демократи. Але з того вона не виводить висновку, що так довго була дурна, а навпаки думає, що лише вона та Троцький є справжні демократи і мусять керувати світом. Шкода, що не кличе до компанії і Шварцбарта.

— **Дві молоді доглядачки жертвою еспанських вояків.** Французька преса з обуренням описує факт звірського вбивства, якого допустилися червоноармійці на двох молодих французьких доглядачках, що в приватному шпиталі в Сан Себастіян опікувалися раненими. Добувшись до шпиталю, вояки від порога спрямували кріси до дівчат і застрілили їх на місці.

— **Перший місіонар на бігуні.** В 1935 р. вирушив о. Генрі із чина Облатів здобувати північний бігун у супроводі кільканацять ескімосів. Після цілорічної мандрівки дійшов недавно до мети. Це перший священник, що появився на бігуні.

— **Щастя без культури.** В південній частині Тихого океану находиться архипеляг Трістан да Кунга, що складається з трьох більших островів і кільканацять маленьких скалистих острівців. Люди живуть тільки на островах більших, що не перевищають простору 100 кв. км. Є це переважно втікачі з ріжних країв, що схоронилися тут перед світовим гамором і ріжними благодатями культури. Є їх небагато, 169 осіб, з того 93 мужчин і 46 жінок. Вони не знають грошей, ні судів, ні вязниць. Живуть серед гарної природи й почуваються щасливими.

— **Мешканці Олімпійської Оселі під доброю опікою.** Певне всі знають, що кожна група спортовців має в Олімпійській Оселі свого власного кухаря. Він дбає про це, щоб кожна приписана страва була вірно зберігана. Однак не всі знають, що олімпійський комітет клопотався також про рід мила, якого вживають в Олімпійській Оселі. Про дрібничкове приготування кожної річи доказує факт, що вибрали мило, яке не подразнює шкіри і робить її свіжою і елястичною. Загально відоме, що в часах Грецької Олімпіяди змагунів натирали оливою. Нині кожний мешканець Олімпійської Оселі найде у своїй кімнаті кусник мила Пальмоліве, до якого виробу вживають багато оливкового лійку. Це мило вживають олімпійські змагуни так загально, що з 12.000 кусників не лишилося вже ні сліду, так, що мусіли подбати про новий запас.

З кіна.

Кіно „Касіно": „Візьми моє серце", „Кіднапери".

Перша з цих фільм із відомою співачкою Гітою Альпар, це оперетка на тему ролі славної Дьбаррі — великої оборонниці бідних, з яких вона вийшла. Гарна декорація та костюми, кілька оперових арій, — ось і все. Друга легка комедія суто американська: про те, як перевозять контрабандою дитину із Злуч. Держав до Мексика. Катастрофи, небезпеки, стріли, напади, хитрощі, але є в цьому всьому і веселі сцени.

Кіна „Коперник" і „Марусенька": „Малі герої", „Адіє".

Перша це історія великої міліонерки, яка всі свої гроші витрачає на свого улюбленого пса, не признаючи ніяких кревняків. Кревняки хотіли б перебрати її майно і на підставі її безглуздих учинків посадити її до дому божевільних. Тимчасом вона несподівано щезає. Нею опікується бідна рідня у тому самому місті, де вона живе і поліція та детективи довго не можуть її віднайти. Інтрига цієї фільми збудована дотепно і вся історія має неодну веселу та зворушливу сцену. Головну ролю грає знаменита артистка, поруч неї кілька артистів теж дуже добрих. Друга фільма „Адіє" це довга сентиментальна історія пари закоханих, зовсім „нек нова", що нагадує банальну повість

—o—

Дивогляди.

КЛІНІКА ДЛЯ САМОВБИВНИКІВ.

Епідемія самогубств осягнула в Японії такі розміри, що уряд був приневолений відкрити окрему клініку для самовбивників. Директором цеї клініки є д-р Ріносукі Когаяші, якого називають у Токіо „спеціялістом від самогубств". Його головним завданням є те, щоби вговорювати кандидатів на самовбивників. Д-р Когаяші має вже деякий досвід у цім напрямі. Найкраще визнається він на „шиншу" це значить любовних самогубствах. Д-р Когаяші веде теж окремі курси для лекторів, які вестимуть у цілім краю пропаганду проти самогубств. Остров Ошіма, де є вулькан Міґара-Ема замкнули для туристів, бо тут залюбки кидались до кратеру закохані пари. Улюблене місце самовбивників у Токіо — це Гісеє, найвища будівля японської столиці. В 1931 р. кинулось із даху цієї будівлі 18 мужчин і 7 жінок. В 1932 р. — 22 мужчин, 14 жінок, в 1933 р. — 25 осіб, в 1934 р. — 16, в 1935 р. — 20. Тепер береже цей будинок в день і в ночі поліція, а на даху поставили високу дротяну огорожу. Цього року ще ніодин самовбивник не продерся на дах.

ОЛЕНЬ НАПАВ НА АВТО.

В Семигороді трапився такий випадок. Один автомобіліст, що їхав у ночі, побачив раптом у світлі свого рефлектора оленя. Олень стояв по середині вулиці не прочуваючи небезпеки та зовсім не мав заміру втікати. Щоби приневолити оленя зійти з дороги, погасив шофер свої рефлектори. Наслідок був такий, що олень заатакував авто і рогами розторощив холодільню. Щоби вимінути диких нападів, шофер залучив задний біг і віхав до придорожного рова. Щойно тепер покинув олень, урадований успіхами свого нападу, поле бою. Із одного рога, що його олень стратив при нападі, пізнали, що це був величезний шестирічний самець. Авто потерпіло притім теж чималі шкоди.

—o—

Всячина.

БОРОТЬБА З БЕЗДОМНИМИ СОБАКАМИ.

Вже більше як рік ведеться у Стамбулі затяжна боротьба з бездомними собаками, що стали правдивим нещастям. Псів троять, вистрілюють, виловлюють, одначе їх скількість не тільки не зменшилась, але подвоїлась. Виявилося, що ця ненадійна „песяча підмога" прийшла з тракійської провінції. Хоч воно видається дивне, але притягаючою силою є тут обильність відпадків і безчисленні закамарки. Щоби не допустити до дальшої інвазії собак порозставляли при міських мурах живолупів, які мали виловлювати зайдів. Одного вечора скоїлась при міськім мурі жахлива подія. Зголоднілий і здичілий пес напав на живолупа. Хоч живолупові вдалося застрілити собаку і положити трупом ще кілька собак, вкінці знеможений перевагою напасників, намагався схоронитися на мур. Однак це йому не вдалося і собаки роздерли його під міським муром на дрібні кусні.

Спорт.

КРАЄВІ КАЮКОВІ ЗМАГАННЯ

Спортовий Реферат УСС. пригадує, що Краєві Каюкові Змагання відбудуться 16. ц. м. на Дністрі між Миколаєвом і Жидачевом. Старт біля Миколаєва під залізничим мостом, а мета в Залєсцях біля Жидачева на деревлянім мості. Збірка змагунів у год. 10-ій рано в Роздолі в чит. „Просвіти“. Зголошення слати до 14. за адресу УСС. Львів, Підвалля 7.

ПРОЛОМ — ПОКУЦЄ 2:2 (1:1)

Ворота добули: Данів і Андрвішин II. з карного. — Склад: Андрвішин I і II, Багриновський II, Кулїба, Керкикевич, Зубяк, Ліськевич, Писта, Урський II, Данів, Якібчук I.

Перед тяжкими змаганнями за вхід до А-кл. розіграв Пролом тов. змагання з А-клясовою дружиною „Покуцє“ в Коломиї. В Проломі не було слабих місць, усі грали амбітно й жертвенно. Та всетаки найкраще грав Андрвішин I на воротах, що мав один зі своїх найліпших днів. Приємною несподіванкою була теж добра гра нападу, який тільки насл. безнадійного суддювання п. Муля, що відсвистував рівні вільні й відсторонї, не м'г здобути заслужених воріт.

Хід змагань доволі цікавий, з технічною перевагою Пролому, що далеко свобіднїше почувався на болотнистому терені від Покуця. При кінці змагань суддя не признав Проломові правильно добутих воріт. Це зайвий доказ, що п. Муль повинен перестати суддювати.

НАДВІРНА. БЕСКИД — БРОШНІВ 0:1.

Змагання за вхід до А-кл. програв Бескид на свойому грищі й тимсамим стратив усю надію, бо годі думати, щоб у змаганнях з Проломом і реванжі з Брошнівом добув потрібні пункти.

Б. Л.

ГАСМОНЕЯ (ЛЬВІВ) — РЕВЕРА 3:2.

Зовсім незаслужена виграна Гасмонеї, що нічого цікавого не задемонструвала. В Ревері найліпший набуток Новак.

ПООЛІМПІЙСЬКІ ЗМАГАННЯ В ДРЕЗДЕНІ

На стадіоні в Дрездені відбулися легкоатлетичні міжнародні пoолімпійські змагання при участи переможців Олімпійських Ігрищ. Вислід:

100 м. жінок: 1) Стефенс (Ам.) 11,5 с., 2) Вальсевич, 3) Крок.

Мет диском: 1) Шредер (Нім.) 47.57 м. 2) Дан (Ам.) 47 м.

Скок удовжінь: 1) Ляйхум (Нім.) 7.30 м. 2) Тойода (Яп.) 7,07 м.

Куля: 1) Франсіс (Ам.) 15.90 м., 2) Лан.

Біг 800 м.: 1) Вудруф (Ам.) 1.52,5 с., 2) Кухарський.

Біг 1500 м.: Канінггем (Ам.) 3:59. 2) Штадлер.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.

12. VIII. Городенка.
13. VIII. Залїщики.

Український Нар. Театр. ім. I. Тобілевича.

Снятин:
12. VIII. Циганський барон.
13. VIII. Лев в Абісинії.
14. VIII. Нїма теща.
15. VIII. Дівча з Маслосоюзу.
16. VIII. Ой не ходи Грицю — стара постановка.

Карлів:
16. VIII. год. 3. попол. „Дівча з Маслосоюзу“.

Снятин:
17. VIII. Муж двох жінок.
18. VIII. Інваліди.
Зі Снятина іде театр до Городенки.

Великий Театр:

Середа, 12. VIII год. 8. веч. „Пані презесова“.
Четвер, 13. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова“.
Пятниця, 14. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова“.
Субота, 15. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова“.
Неділя, 16. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова“.

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Князь Воронцов“ із Бригідою Гельм.
АТЛЯНТИК: „Соната“ з Е. Лянді та Й. Шільдкравт, „Божевільний цар“.
ВАНДА: „Наше сонічко“, „Тайна експресу ч. 6“.
ГРАЖИНА: „Мельодія великого міста“, „Тайни Пераку“.
КАСІНО: „Візьми моє серце“ з Джітою Альпар. „Кіднапери“.
КОПЕРНИК: 1. „Адіє“, 2. „Малі герої“.
МАРУСЕНЬКА: 1. „Адіє“, 2. „Малі герої“.
МЕТРО: „Тепер і завсіди“ з Шерлі Темпль, комедія „Не грай у бріджа“.
МІРАЖ: „Те, що люблять мужчини“, „Не мала баба клопоту“.
МУЗА: нечинне з причини реконструкції.
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Архильокай“, „Руки на столі“.
ПАН: „Кохаю всі жінки“ з Кепурою.
РАЙ: „Амок“.
СВІТ: „Щораз вище“, „Що може Париж“.
СТИЛЕВЕ: „Без назвища“, ревія „Олімпіяда весельчаків“.
ТОН: „Сеньоріта в масці“, „Світло в темряві“.
УТІХА: „Голос засудженця“, ревія „Чін-Чон-Чав“.
ХИМЕРА: „Кохання для початкуючих“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Баварія.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 12. серпня 1936.

Відень (506,8) 11.05 Зальцбурський фестиваль: „Реквієм“ Брамса, сопран, барит. орг., хор, 16.55 Форт. ресітель, 17.55 Десять пісень О. Верхи, Меркер сопран, 19.35 Веселі віденські мельодії, **Прага** (470,2) 17.40 Скрипка, 20.45 Звук. образки, 22.15 Нар. пісні, **Париж** (1648) 11.00, 12.15, 13.00 Легка музика, 20.00 Муз. мандрівка по світі, 20,45 „Антиґона“ траг. Софокля, **Берлін** (356,7) 8.00 Сільська музика, 10.00 Молодь грає і співає, 14.00 Розр. музика, 16.00 Вок. дуєти і смичк. трія, 18.00 Симф. музика, 20.20 Вечір танку, орх., спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Розр. музика, 12.00 Музика, спів, 20.45 Балетова музика, **Будапешт** (549,5) 12.45 Пісні в супр. форт., 18.30 Скрипка, **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Камер. музика, 20.40 „Орфей у пеклі“ оп. Офенбаха, **Рим** (420,8) 13.20 Легка музика, 21.30 Симф. концерт.

Четвер, 13. серпня 1936.

Відень (506,8) 17.20 Солісти, Цубер сопр., 20.00 Концерт, 22.10 Весела авд., **Мор. Острава** (269,5) 19.10 „Вікторія і її гузар“ оп. Абрагама, **Прага** (470,2) 16.50 Віольончеля, 22.15 Концерт, **Париж** (1648) 11.00 Концерт симф. орх., 20.00 Народні пісні. 20.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 18.30, 22.30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 9.00 Музика. 10.00 Весела програма, 15.00 Камер. музика, пісні, 20.20 Вагнерівський концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00, 14.00, 18.00 Музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. орхестра, 17.30 Форт. ресітель, 20.20 Спів, **Мілано** (365,6) 17.15 Вок. концерт, 20.40 „Маріо Марія“ ком. Попеза, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, сопран, форт., 19.20 Легка музика, 20.45 „Гоєскас“ оп. Гранадоса, „Льоспіте інатезо“ ком. Пік-Манджагалія“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 12. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Спорт. гутірка: Небезпека води, 12.24 Легка музика, 14.50 Концерт бажань, 15.50 Господарські вістки, 15.45 Весела авдиція для дітей, 16.15 Концерт солістів: скрипка, Мосаковський спів, 17.00 Концерт, 17,50 Анекдоти з життя Фр. Смольки, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Форт. ресітель, 18.25 Обжинки в давній Польщі, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклямова гутірка, 18.50 Актуальна гутірка 19.00 Муз. образець: Американський вікенд, 20.00 Моцарт: Симфонія ес-дур ч. 33, з гр. пл., 20.30 Мандрівка мікрофону по провінції, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Твори Фр. Шопена вик. Іван Бережинський, 21.30 „При місяці“ настроєві пісоньки й мельодії, спів, гітара, скрипка, 22.00 Трансм. з Олімпіяди, 22.30 Спорт. вістки, 11.35 Танкова музика в гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

Четвер, 13. серпня 1936.

11.67 Сигнал часу, 12.03 Попурі з оп. Кальмана: „Графиня Маріца“, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Концерт орх., 14.30 Для розривки, гр. пл., 15.30 Господарські вістки, 15,45 Для дітей: Природа в серпні, 16.00 Концерт орх., 16.40 Відч.: Дух війни, 17.00 Форт. ресітель, 17.30 Музика в гр. пл., 17.30 Кореспонденція з літнища, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Недомагання спорту, 18.15 Суппе: „Гарна Галятея“ увертюра з гр. пл., 18.25 Літер. хвилини: в „Божеського фільософа“, 18.40 Реклямовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.90 Театр Уяви: Мандрівка в інший світ, 19.30 Еспанські мельодії, орх. пісоньки в супроводі гітари, 20.30 Технічна скринька, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісні відсп. Меч. Зудар, баритон, у супр. форт., 21.25 Муз. авд.: Неділя за дрючком, 22.00 З Олімпіяди, 22.30 Спортові вістки, 22.35 Танкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.78—89.35, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльорени голянд. 361.72 — 360.00, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.62 — 172.78, Фунти англ. 26.78 — 26.62, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.70, Корони данські 119.54, 118.70, Корони норв. 134.58—133.60, Кор. шв. 138.05—137.05, Ліри італ. 36—34, Марки фінл. 11.80—11.60, Марки нім. 142 — 138 Песети еспан. не нотовані, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 150—145.

Акції.

Банк Польський 97, Лільпоп 12,75, Островець серія б 28, Стараховичі 32.75.

Папери

3 інвест. 1. ем. 62.75, 2. ем. 61.50, 3 прц. інвест. серійна 2 ем. 71.50, 5 конв. 45.75, 46.25, 4 прем. дол. 47.25—47.50, 7 стаб. 46.75—47.50.

Заставні листи.

5 прц. Гіпот. 47—49, 4 прц. Б. Гіпот. 41 і пів — 42, 4 прц. Б. Гіпот. 39—39.50, 4 і пів прц. ТКЗ. 40.50, 4 прц. ТКЗ. 38, 4 і пів прц. БГК. 62—65, 4 прц. БГК. 60—65.

Долярівка 47—47.75, 1. ем. Прем. 61—62, 2. ем. Прем. 60.50—61.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	19.50—20.00
Пшениця зб.	18.75—19.25
Ячмінь одн.	15.15—15.25
Ячмінь на мливо	14.50—14.75
Ячмінь паст.	13.50—13.75
Овес I	12.75—13.00
Овес I а	12.25—12.50
Овес II	12.25—12.50
Овес II а	11.50—11.75
Гречка на мливо	14.50—14.75
Гречка паст.	13.50—13 75

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 11. серпня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.
1 без опакування . . . . . . 2.35 зол.
кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет . . . . 2.40 „
1 л. молока від 10. VII . . . 0·13 „
1 к. яєць . . . . 2.60 „

Тенденція на масло вдержана, на молоко і на яйця сильна,

Маслосоюз повідомляє, що в дні 11. VIII. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята I. кл. щойно від 0.80 кг. вгору 0.90 „
Курки без остріг I. кл. 0.90 „
Качки молоді, товсті I. кл. 0.85 „

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси Гірших сортів рішуче не приймає.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОСАДУ від зол. 150 місячно дам за пожичку до підприємства від зол. 7,000 вгору. Зголош. до „Діла“ під „Певність“. 2476 3-3

ОГОЛОШЕННЯ.

ВПИСИ

на однорічний, новітний курс крою і шиття, а також домашнього господарства з правом видавати свідоцтва і управнення фахової освіти через три роки аж до визволення. Також приймає на тримісячний практичний курс крою, шиття, шиття біля, також всі роботи з ділянки жіночих одягів.

З провінції приймає з цілим утриманням і з наукою за зол. 90.

Інформації дає

Марія Пісарська

Львів, Сташица 8. II. пов. 2478 2-4

Подяка.

Прибиті тяжким горем по втраті Найдорожчого Мужа, Брата і Вуйка о. Антона Целевича, пароха Лозини складаємо щиру подяку Всім, котрі у часі недуги Покійного і по Його смерти виявили нам своє співчуття. Щиро дякуємо Їх Ексцеленції Кир Йосафатові Коциловському за відвідини Покійного у часі недуги. Отцям Василіянам з Крехова і Впр. Отцю совітникові І. Лагоді, пароховi Грибовиці дякуємо за часті відвідини Покійного і виручування Його в обовязках пароха. Отцю Василіянинові Демчукові, що приготовив Покійного на остатню дорогу, а нас не опустив у так прикрій хвилині. Дякуємо Впр. Отцям Василіянам і Отцям кондеканальним за участь у похоронах. Впр. Отцю Лушпові за прощальні слова при виносі тіла з дому, Впр. Совітникові о. Лагоді за проповідь у церкві, Впр. совіт. о. Мармашеві, пароховi Зашкова за надгробну промову. Отцю Деканові Е. Радзикевичеві, Впр. совіт. о. І. Харлямповичеві, Впр. совіт. вицедеканові о. Й. Александровичеві, Впр. совіт. о. Р. Охримовичеві, Впр. совіт. о. М. Кушкевичеві, Впр. совіт. о. М. Волошинському, Впр. совіт. о. Гр. Мироновичеві, о. М. Заяцеві, о. С. Пясецькому, о. Р. Урсевичеві дякуємо за звеличання похоронних обрядів. Щиро дякуємо василіянському хорові з Крехова під управою о. Борси і хорові з Дубровиці за ласкаву участь у похоронах. Високоповажаним Паням Мармашевій зі Зашкова, Александровичевій з Домажира, Дозі Семборович, вчительці зі Ставок, Вп. Панству Герольдам, вчителям з Лозини і В. Гленер, вчительці зі Середнього Горба дякуємо за щирі слова співчуття й участь у похоронах. Також почуваємося до обовязку зложити щире Спаси-Біг Парохіянам Лозини, котрі виявили дійсний синівський жаль по втраті свого довголітнього отця духовного і не тільки словом, але і ділом дали доказ своєї любови до Покійного. Дякуємо Парохіянам і шкільній молоді за зложення вінків на домовині. Дякуємо Всім, що поспішили віддати Покійному останню послугу.

Олена — дружина, Теофіля Гуткевич — сестра, Ольга Питляк — племінниця, Уляна, Ірина, Мирослава — сестрінки.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.